

Ο θεσμός των Special Tax Zones: Μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματικό τρόπο άσκησης φορολογικής πολιτικής στην εποχή της διεθνούς φορολογικής συνεργασίας;

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: Ορισμένες εισαγωγικές παρατηρήσεις**
  - Ποικιλία φόρων, ύπαρξη πολλών διαφορετικών φορολογικών δικαιοδοσιών, αλλά και απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου: καθιστούν τα εθνικά φορολογικά συστήματα εμπόδια στο διεθνές εμπόριο
  - Από την άλλη: οι φορολογικές δικαιοδοσίες λαμβάνουν αναγκαστικά υπόψη τις οικονομικές τους συνθήκες όπως και τις συνθήκες του διεθνούς φορολογικού ανταγωνισμού: πρέπει να λαμβάνουν ευνοϊκά φορολογικά μέτρα, για την προσέλκυση κεφαλαίων εντός της Χώρας

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Special Tax Zones: Ορισμένες εισαγωγικές παρατηρήσεις**
  - Στο πλαίσιο αυτό, εδώ και δεκαετίες έχουν εξελιχθεί συστήματα για την προσέλκυση επενδύσεων και κεφαλαίων, αρχικά κυρίως σε σχέση με τελωνειακούς κανόνες δικαίου

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: Τί είναι;**
  - Κατά την πιο συνήθη άποψη, οι STZ εντάσσονται στην έννοια των ειδικών οικονομικών ζωνών (*Special Economic Zones*)
  - Η έννοια των *Special Economic Zones* γενικά: ειδικές ζώνες, στην πλειοψηφία γεωγραφικά προσδιορισμένες και προστατευμένες, υπό διακριτή και φιλική για τις επιχειρήσεις διοίκηση, όπου παρέχονται πλεονεκτήματα σε περίπτωση φυσικής παρουσίας εντός της Ζώνης, φορολογικά κίνητρα και εργατικοί και φυσικοί πόροι
  - Τί είδους επιχειρήσεις αφορούν οι SEZ: *πραγματική* επιχειρηματική δραστηριότητα όπως κατασκευή, αποθήκευση, λιμάνια και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εμπορίου με τοπικούς εργαζόμενους.

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: Τί είναι;**
  - STZ: περιοχές, όπου οι φορολογικοί κανονισμοί είναι ευνοϊκότεροι σε σχέση με τους γενικές ισχύοντες στην φορολογική δικαιοδοσία της Χώρας που βρίσκεται η STZ
  - Για να είναι μια ζώνη STZ πρέπει να αφορά σε απόκλιση από τους γενικώς ισχύοντες φορολογικούς κανόνες δικαίου
  - Η απόκλιση μπορεί να αφορά σε μειωμένο ή μηδενικό εταιρικό φόρο εισοδήματος, μειωμένο ή μηδενικό ΦΠΑ ή φόρο κατανάλωσης, ταχύτερες αποσβέσεις, κίνητρα για R & D κ.λπ.

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Special Tax Zones και Tax havens**
  - Διακρίνονται οι STZ από τους φορολογικούς παραδείσους;
  - Και οι δύο μπορεί να αφορούν σε μειωμένους φορολογικούς συντελεστές, μειωμένους δασμούς κ.λπ. ...

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Special Tax Zones και Tax havens**
  - Πράγματι, διακρίνονται:
    - Περιοχή
    - Τύπος επιχειρήσεων
    - Στόχος
    - Φορολογικά χαρακτηριστικά
    - Διοικητικά ζητήματα

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: τύποι**
  - Ελεύθερες ζώνες εμπορίου
    - Καθορισμένες περιοχές εντός Χώρας, όπου αγαθά από τρίτες χώρες μπορούν να εισαχθούν χωρίς την εκπλήρωση τελωνειακών υποχρεώσεων έως ότου ο εισαγωγέας αποφασίσει για την τύχη τους (πρβλ. λιμάνια, αεροδρόμια)
  - Τελωνειακές αποθήκες
    - Χώρος αδειοδοτημένος από τις τελωνειακές αρχές, όπου γενικά, μπορούν να αποθηκευτούν αγαθά με αναστολή τελωνειακών δασμών και ενδεχομένως και άλλων βαρών και μέτρων.
    - Πρβλ. «χώρος» έναντι «περιοχής» στην περίπτωση των STZ.
  - Ελεύθερες βιομηχανικές ζώνες εξαγωγών
    - Προσδιορισμένες περιοχές, ειδικά για την κατασκευή προς εξαγωγή

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: τύποι**
  - Ελεύθερα λιμάνια
    - Μεγαλύτερη περιοχή - Μπορούν να περιλάβουν κάθε είδους επιχείρηση – Οι δραστηριότητες μπορούν να κατευθυνθούν είτε στην εσωτερική αγορά είτε σε εξαγωγές
    - Μικρότερη φορολογία – διοικητικές υποχρεώσεις – ελαστικότερη εργατική νομοθεσία – ελεύθερος επαναπατρισμός κεφαλαίων, κερδών, μερισμάτων
  - Μεμονωμένες βιομηχανίες
  - Επιχειρηματικές ζώνες
    - Φορολογικά, κίνητρα, κίνητρα για την υλοποίηση υποδομών, οικονομική βοήθεια
  - Ελεύθερες περιοχές εμπορίου και τελωνειακές ενώσεις

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Special Tax Zones: υπάρχουν συνταγματικοί περιορισμοί στην σύστασή τους;**
  - STZ: συνιστούν ένα χωρικό φορολογικό κίνητρο
    - Φορολογική ισότητα – ισότητα στα δημόσια βάρη
    - Φορολογική δικαιοσύνη
    - Είναι τελικά ζήτημα συμβατότητας με το Σύνταγμα;

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- Οι Special Tax Zones από την άποψη των διεθνών φορολογικών συμβάσεων
  - Γενικά
    - Δραστηριοποίηση μέσω ΜΕ ή θυγατρικής
    - Μέθοδος της πίστωσης ή της εξαίρεσης στο κράτος του επενδυτή
      - Εξαίρεση: ο επενδυτής απολαμβάνει τα φορολογικά πλεονεκτήματα της STZ, εκτός αν απαιτείται ένας ελάχιστος φόρος στη χώρα της STZ
      - Πίστωση: τα πλεονεκτήματα μπορεί να μειωθούν ή και να χαθούν λόγω του φόρου στο κράτος κατοικίας του επενδυτή.
  - CFC rules;

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Οι Special Tax Zones από την άποψη των διεθνών φορολογικών συμβάσεων**
  - Ζητήματα από την άποψη του πεδίου εφαρμογής
    - Υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής
    - Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής
    - Αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής (φόροι που καταλαμβάνονται)

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- Οι Special Tax Zones από την άποψη των διεθνών φορολογικών συμβάσεων
  - Ζητήματα από την άποψη της κατανομής της φορολογικής δικαιοδοσίας
    - Υπάγεται στη ΣΑΔΦ μία εταιρεία που απολαμβάνει ειδικό καθεστώς;
      - Μειωμένος φορολογικός συντελεστής; Μηδενικός φορολογικός συντελεστής;
    - Μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα πληρωτέα από μία εταιρεία εντός STZ;
      - Πρβλ. ά. 10, 11, 12 των περισσότερων συμβάσεων
    - Άρθρο 24 (απαγόρευση διακρίσεων)
    - Άρθρο 25 (MAP)

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Οι Special Tax Zones από την άποψη των διεθνών φορολογικών συμβάσεων**
  - Ζητήματα από τις δράσεις BEPS 5, 6
    - Δράση 5: τροποποιήσεις για την αντιμετώπιση των ζημιογόνων φορολογικών πρακτικών
      - Πραγματική δραστηριότητα
      - Διαφάνεια

**Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο
φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;**

- **Οι Special Tax Zones από την άποψη των διεθνών φορολογικών συμβάσεων**
  - Ζητήματα από τις δράσεις BEPS 5, 6
    - Δράση 6: τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν στις φορολογικές συμβάσεις για να αποφευχθεί η κατάχρηση φορολογικών πλεονεκτημάτων
      - Ειδικά φορολογικά καθεστώτα
      - Μελλοντικές αλλαγές του ημεδαπού δικαίου

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- Οι Special Tax Zones από την άποψη των ενωσιακών κανόνων περί State Aid
  - Το άρθρο 107 ΣΛΕΕ
    - 1. Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.
    - Άμεσο ή έμμεσο φορολογικό κίνητρο (φορολογική βάση, φορολογικός συντελεστής, προσδιορισμός, είσπραξη);
    - Τρία στάδια ελέγχου:
      - Σύστημα αναφοράς
      - Απόκλιση από το σύστημα αναφοράς
      - Δικαιολόγηση της απόκλισης

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- Οι Special Tax Zones από την άποψη των ενωσιακών κανόνων περί State Aid

- Το άρθρο 107 ΣΛΕΕ

2. Συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά: α) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προελεύσεως των προϊόντων· β) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα· γ) οι ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από τη διαίρεση αυτή. Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει απόφαση για την κατάργηση του παρόντος σημείου.

3. Δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά: α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, καθώς και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 349, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση· β) οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους· γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον· δ) οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Ένωση σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον· ε) άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει προτάσει της Επιτροπής.

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- Οι Special Tax Zones από την άποψη των ενωσιακών κανόνων περί State Aid
  - **STZ:** γενικά εμπίπτουν στους ορισμούς περί State Aid
    - Επιλεκτικό μέτρο
    - Προσδιορισμένη περιοχή
    - Απαιτείται περαιτέρω αιτιολόγηση για τη δημιουργία STZ (πρβλ. Shannon STZ, Madeira Free Zone)

Special Tax Zones: Μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο φορολογικής πολιτικής και ανάπτυξης;

- **Special Tax Zones: είναι τελικά αποτελεσματικές;**
  - Είναι οικονομικά αποτελεσματικές;
  - Είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο;
  - Μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική θέση της Χώρας;

Σας ευχαριστώ!